

Concursul Național de Dezbateri pentru Liceeni
ARGUMENT – Provocări ale dreptului în secolul XXI
Ediția a VII-a, 2023

CAZ PRACTIC
Gheonoaia și Ielele Bezelele v. Riloría

1. Riloría este un stat din Europa de Est, care a devenit în anul 2015 parte la Convenția Europeană a Drepturilor Omului și în anul 2020 membru al Uniunii Europene. Având o populație de aproximativ 10 milioane de locuitori, Riloría se confruntă încă cu dificultățile generate de tranziția către economia de piață și, în general, de adaptarea la contextul european în care recent s-a integrat. Profitând de poziția sa geografică, de ieșirea la Marea Verde și de relieful variat, de numeroasele zone rurale în care se păstrează vechi tradiții culturale naționale, reforme economice recente au deschis țara către investițiile străine, în special în domeniul turismului și al serviciilor. Criza sanitară globală care a început în anul 2020 a încetinit creșterea economiei Riloríei, blocând circulația liberă a persoanelor, astfel că aceasta a înregistrat în 2022 un PIB de 100,000.5 milioane de euro. Impactul turismului în PIB-ul Riloríei este de 7%, în timp ce media Uniunii Europene este de 4,5%. De asemenea, dacă o familie obișnuită din Uniunea Europeană alocă în medie 8% pentru recreere și cultură, familiile din Riloría alocă aproximativ 10% (în comparație, 18% din veniturile lunare ale unei familii din Riloría sunt alocate pentru mâncare și băuturi non-alcoolice).

2. În primăvara anului 2023, Riloría a fost gazda unui festival internațional de muzică, numit RapID. Festivalul, care reunește artiști din toată lumea, se organizează anual în capitala Riloríei, Argintești, fiind clasat în top 3 festivaluri de muzică din Uniunea Europeană și în top 10 festivaluri la nivel mondial. Organizat pentru prima dată în anul 2015, RapID și-a câștigat recunoaștere internațională pentru show-urile uluitoare, producțiile vizuale impresionante și pentru că organizatorii invită în fiecare an, în inima Riloríei, artiști și DJ de top din industria muzicală internațională. Festivalul atrage turiști din toată lumea, aducând o semnificativă contribuție economiei locale. Spre exemplu, ediția din 2023 a reușit să strângă, în cele 3 zile de evenimente, aproximativ 500.000 de spectatori, organizatorii estimând că peste 70 de milioane de euro au fost atrași cu această ocazie în Argintești, participanții la concerte cheltuind nu doar pe servicii de cazare și masă, dar și pe transport, vizitarea muzeelor și a obiectivelor turistice locale sau achiziționarea produselor tradiționale.

Deși festivalul se bucură de o organizare impecabilă și de măsuri de securitate eficiente, organizatorii nu au stabilit o limită de vârstă pentru participarea publicului. Restricții se aplică doar în ceea ce privește vânzarea și consumul de băuturi alcoolice și tutun, întrucât, în Riloría, vârsta majoratului este 18 ani. O statistică neoficială indică, în acest sens, că la ediția din 2023 15% din public a fost format din minori (în comparație cu 5% la prima ediție, în 2015, și 10% în 2019, la a cincea ediție).

3. Între alți 250 de interpreți și formații, la ediția 2023 a festivalului RapID, a participat artistul Gheonoaia, cetățean al Riloríei, alături de formația sa – Ielele Bezelele. Exponent al genului muzical rap, cu priză tot mai mare la publicul tânăr în Riloría și în străinătate, Gheonoaia este un artist în ascensiune. Organizatorii festivalului RapID i-au rezervat în program un interval orar cu audiență maximă, dar l-au plasat pe o scenă secundară, scena principală fiind ocupată de unul dintre invitații internaționali la eveniment, care, potrivit statisticilor, a atras cea mai mare parte a publicului. Gheonoaia a fost prezent pe scenă aproximativ o oră, în care a cântat melodii originale, compuse de el, care au descris cu exces de amănunte viața dură a familiilor dezorganizate și vulnerabile, abuzul de substanțe psihotrope, de alcool și de tutun al tinerilor din cadrul acestor familii, precum și violența stradală. Pentru a ilustra violența sexuală la care sunt supuse tinerele din comunitățile marginale, formația Ielele Bezelele, care l-a însoțit pe Gheonoaia, a adus pe scenă dansatoare, care, deși au mimat gesturi intime, nu s-au dezbrăcat complet în timpul spectacolului. Înregistrările de la festival au indicat faptul că publicul, în care se poate distinge un număr semnificativ de minore, a cântat

alături de artist, cunoscând versurile cântecelor, și a apreciat momentele de dans, pe care a încercat să le imite.

Imediat după ce numărul Gheonoaiei s-a încheiat, pe rețelele de socializare și pe canalele naționale de radio și de televiziune s-a declanșat o furtună de comentarii. În timp ce unele voci aplaudau originalitatea actului artistic și curajul Gheonoaiei de a aduce pe scenă viața reală, altele s-au declarat scârbite de o asemenea prestație, acuzându-i pe așa-ziii artiști de misoginism, vulgaritate gratuită, incitare la violență sexuală și la consum de substanțe interzise, respectiv de incitare la discriminarea membrilor unor comunități în sine vulnerabile. În timp ce unii au găsit numărul muzical o oglindă realistă și necesară a timpurilor actuale, alții l-au văzut ca pe un atac împotriva moralității și decenței. Invitat de organizatorii festivalului RapID să îi însoțească la o emisiune televizată la o oră de maximă audiență în care să își exprime punctul de vedere cu privire la subiectul devenit viral pe rețelele de socializare, Gheonoaia a refuzat. Acesta i-a trimis organizatorului mesajul că actele artistice nu au nevoie de explicații și că nu are niciun fel de regrete pentru ceea ce cântă în general sau pentru prestația din cadrul festivalului, mesaj pe care l-a încheiat astfel: „Foarte bine! N-au decât să urle! Noi zicem adevărul gol-goluț. Cui nu-i convine, să nu vină! Și apropo, mulțumim pentru publicitatea gratuită! Ne-ați făcut audiență! Acum, și cine nu a auzit de Gheonoaia și de Ielele Bezelele, știe! Ba chiar am primit și pachetele cu bezele. Așa că n-aveți decât să vorbiți până vi se usucă gura!”. Întrebat de presă dacă Gheonoaia va fi invitat și la ediția 2024 a festivalului RapID, directorul acestuia a afirmat: „Vom face o analiză pentru a vedea care e cea mai potrivită cale între libertatea actului artistic și impactul pe care l-ar putea avea mesajele lui din timpul concertului. Nu ne putem preface că nu există un întreg gen muzical, când el este atât de popular”.

4. În urma reprezentației din cadrul festivalului, autoritățile din Rilorio au amendat artistul și formația Ielele Bezelele, pentru proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea. Mai mult, în cadrul unei proceduri urgente derulate în fața instanțelor naționale, autoritățile locale din Argințești au obținut o hotărâre prin care s-a interzis difuzarea pieselor artistului și ale formației pe o perioadă de un an de zile. De asemenea, în urma spectacolului susținut la festival, s-a autosesizat Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, care a identificat versuri pe care le-a caracterizat drept jignitoare la adresa femeilor, respectiv a unor minorități etnice și sexuale. Consiliul a aplicat, la rândul său, o amendă contravențională și a dispus publicarea în presă a unui rezumat al hotărârii sale, prin care a constatat săvârșirea contravenției.

Artiști cunoscuți din Europa și din Statele Unite ale Americii s-au revoltat împotriva măsurilor dispuse de autoritățile Rilorioi, organizând proteste stradale și mobilizând un număr impresionant de persoane, care au scandat lozinci împotriva cenzurii și în sprijinul libertății artiștilor „de a spune lucrurilor pe nume”. Temându-se că organizatorii festivalului nu îi vor mai invita pe Gheonoaia și pe Ielele Bezelele la ediția din 2024 a festivalului, mai multe asociații reprezentând micii producători din Argințești, dar și furnizorii de servicii turistice, au blocat pentru o zi, în semn de protest, accesul la stadionul local unde se desfășoară în mod obișnuit concertele. Gheonoaia și Ielele Bezelele au atacat măsurile adoptate împotriva lor în fața judecătorilor din Rilorio, care, însă, le-au respins toate cererile.

Rilorio este un stat membru al Uniunii Europene și parte la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În Rilorio, drepturile fundamentale sunt protejate prin Constituție, iar Constituția Rilorioi are o formulare identică cu cea a Constituției României. Rilorio răspunde în fața Curții Europene a Drepturilor Omului pentru eventualele încălcări ale drepturilor fundamentale ale persoanelor aflate sub jurisdicția sa.

Imaginați, fără să vă raportați la dispoziții legale procedurale, dezbaterile orale din fața Curții Europene a Drepturilor Omului dintre reprezentantul domnului Gheonoaia și al formației Ielele Bezelele, pe de o parte, și reprezentantul Rilorioi, pe de altă parte, și prezentați, conform indicațiilor cuprinse în Regulamentul Concursului „Argument – Provocări ale dreptului în secolul XXI”, pledoariile acestora.